

[Bøgholm.]

magt bagved ønsket om at hjælpe Czekoslovakiet. Og når det ærede medlem om den senere czekoslovakiske udenrigspolitik skriver, som han gør, og tilsyneladende giver tilslutning til den måde, den er ført på, er der det at sige til det, at den senere czekoslovakiske udenrigspolitik, politikken efter den anden verdenskrig, der netop blev ført efter radikalismens linier, netop blev ført således, at man søgte sin sikkerhed i en pagt med det sovjetiske Rusland og ikke i at opbygge et militær, jo førte til kuppet i Prag og derigennem tydeligt viste, hvad en sådan politik er værd.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard gør den opfattelse gældende, at der ikke står noget virkeligt demokrati bagved den atlantiske politik, idet det ærede medlem skriver:

„Hvis der bestod et vestlandenes parlament med en af en sådan folkerepresentation fremgået opinion, der igen kunne virke tilbage på beslutningerne i Atlantrådet, da kunne man anvende begrebet demokrati, men således er det jo ikke.“ Senere står der, at noget sådant ligger fjernt fra det, der nu udgår fra Atlantrådet. Jeg må have lov at sige til det ærede medlem, at der forekommer mig at være mere demokrati i Atlantrådet, end der er det i De Forenede Nationer, der jo omfatter — og efter min mening, således som alt foregår, også bør omfatte — nationer, der ikke er demokratiske og demokratisk styrede, hvorimod beslutningerne i den atlantiske verden bliver truffet af demokratiske regeringer, således at ikke blot opinionen, men også de nationale parlamenter har fuld kontrol med de beslutninger, der bliver truffet.

Når man fra radikal side i øjeblikket så stærkt går ind for, at skal der være militære forpligtelser, bør det være overfor De Forenede Nationer og ikke overfor den atlantiske verden, må jeg have lov at sige dertil, at den atlantiske pagt jo netop betyder en begrænsning af de militære forpligtelser. Hvis man ville overføre dem til De Forenede Nationer, blev der tale om universelle forpligtelser, omfattende hele kloden. Det kan være rigtig stormagtspolitik, det kan blive nødvendig politik, også for de små nationer, men det er i alt fald udvidede forpligtelser; den atlantiske pagt betyder en indskrænket forpligtelse, og det er derfor ejendommeligt at se, at man fra radikal side netop vender sig imod dette.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard vender sig imod, at man ensidigt vil føre kampen imod kommunismen på den mili-

tære front. Det tror jeg ikke der er nogen af os der ønsker; jeg tror, vi alle er klar over, at den kamp også skal føres på den sociale front, og den skal vindes også på den sociale front. Men jeg vil gerne spørge det ærede medlem: Mener det ærede medlem ikke, at kampen må forberedes også på den militære front? Mener det ærede medlem, at det er tilstrækkeligt at forberede og føre den på den sociale front? Vi lever i en tid, hvor netop det at have en høj social kultur ikke er noget, der forsvarer et land, men måske tværtimod, hvis der ikke er et militært værn om denne sociale lovgivning, vil kunne være noget, der kalder en fjende ind i landet.

Jeg er ikke uenig i den udtalelse, den radikale ordfører fremsatte fra denne talerstol, da han sagde, at kaprustning kan føre til krig; jeg tør ikke benægte dette, jeg mener, det er en rigtig udtalelse. Men jeg må have lov at sige til det ærede medlem, at det er en af historiens grundlove, at i spændte situationer som dem, vi oplever, kommer der krig, hvis ikke fredens kræfter er stærkere end krigens kræfter. Det, der ligger bagved alt, hvad der i øjeblikket foretages, er ønsket om at gøre fredens kræfter stærkere end krigens kræfter, og ved at øve denne gerning styrker og værner man ikke blot demokratiet, men selve freden i verden.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i aften kl. 20.

Mødet udsat kl. 17⁵⁵.

Mødet genoptaget kl. 20.

Forhandlingen genoptoges.

Forsvarsministeren (Harald Petersen): Efter den debat, der har fundet sted i eftermiddags, føler jeg trang til at sige, at det er glædeligt at kunne konstatere, at de tre største partier her i salen, og formentlig også retsforbundet, principielt står enige om det, der skal tages stilling til i øjeblikket; efter de taler, der er holdt, kan det se ud til, at der er en lille divergens for retsforbundets vedkommende, men det skal jeg sige et par ord om senere hen i min svartale. Jeg vil gerne uforbeholdent takke ordfø-